

#StopEUMercosur

HANDEL TILL VARJE PRIS

En guide till handelsavtalet mellan
EU och Mercosur

AMAZON WATCH
SVERIGE

#StopEUMercosur

EU:s ROLL FÖR AMAZONAS

EU är en kraftfull handelspartner på den globala arenan, och har nu en chans att sätta ambitiösa standarder för hållbar och ansvarsfull handel. **Det ingår faktiskt i EU:s åtaganden att se till att dess handel inte kränker mänskliga rättigheter eller bidrar till miljöbrott**, vilket understryks i olika fördrag och extraterritoriella skyldigheter.

Men frihandelsavtalet mellan EU och Mercosur är ett missat tillfälle att reglera handeln för att skydda människor och planeten.

#StopEUMercosur

VAD ÄR EU-MERCOSUR FTA?

EU-kommissionen och Mercosur-länderna (Argentina, Brasilien, Paraguay och Uruguay) har kommit överens om ett frihandelsavtal (FTA) som, när det väl ratificerats av de deltagande länderna, förväntas öka handeln med jordbruksprodukter mellan de två regionerna.

Handelsavtalet kommer att eliminera 93 procent av tullarna för Mercosur-produkter till EU, **särskilt till förmån för jordbruksprodukter, inklusive nötkött och soja.**

Urfolk och experter har ofta framfört oro över risken för ökad avskogning i Mercosur-regionen, särskilt Amazonas regnskog, eftersom **avskogningen främst drivs av jordbrukets expansion.**

Foto: Midia Ninja/Flickr

Mercosuravtalet ökar hoten mot våra liv, vår kultur och vårt sätt att leva på. Detta avtal kommer föra med sig bränder, förstörelse och ännu fler illegala avverkare till våra territorier.

Kretã Kaingang, Articulation of Indigenous Peoples of Brazil (APIB)

HANDEL OCH HÅLLBAR UTVECKLING

Även om frihandelsavtalet innehåller ambitiösa hållbarhetsåtaganden i kapitel 14 om Trade and Sustainable Development (TSD) är de **för vagt skrivna, vilket gör det svårt att ställa endera parten till svars om de inte respekterar dem** och åtaganden som gäller skog nämner olaglig avverkning men **inte soja, nötkött eller socker som odlats på illegalt avskogad mark.**

TSD-kapitlet är dessutom undantaget från den tvistlösningsmekanism som gäller resten av avtalet, och innehåller istället bestämmelser om ett separat övervakningssystem som **endast kan göra en utredning men inte utfärda konkreta korrigerande åtgärder,** exempelvis sanktioner, som är tillåtna inom den bredare tvistlösningsmekanism.

#StopEUMercosur

20 ÅR AV FÖRHANDLINGAR

Frihandelsavtalet ingår i ett större associeringsavtal (AA) med Mercosur som förhandlats i över 20 år, och har sedan 2019 kantats av kritik.

Ingen konsekvensanalys före principöverenskommelse.

EU:s ombudsman anklagade kommissionen för dålig förvaltning eftersom konsekvensanalysen inte fanns tillgänglig före det politiska godkännandet av avtalet.

Kommissionen överväger fortfarande att dela upp associeringsavtalet.

Handelsdelen skulle då falla under EU:s kompetens, vilket innebär att handelsavtalet kan ratificeras utan samtycke från alla medlemsstater, eller exempelvis Sveriges riksdag.

#StopEUMercosur

VAD VILL URFOLKEN?

Foto: Alexis Haulot/European Union 2022

Brasiliens urfolk har motsatt sig frihandelsavtalet sedan det blev offentligt 2019. Kretã Kaingang, exekutiv koordinator för APIB, säger under ett möte i Europaparlamentet att

"... det är dags att omförhandla detta avtal och lyssna till rösterna från traditionella samhällen och urfolk."

En annan urfolksledare från Brasilien, Dinaman Tuxa, uttrycker att **"samtidigt som Brasiliens suveränitet erkänns, måste alla avtal ingås med utgångspunkt i skyddet av urfolks rättigheter."**

VAD VILL EU?

EU-kommissionen befarrar att andra aktörer, med lägre klimatambitioner och sämre rättighetsperspektiv, kan hinna före till Mercosurmarknaden.

Foto: Johannes Frandsen

EU är "fullständigt fast beslutet" att gå vidare med det avstannade Mercosuravtalet med det sydamerikanska blocket och bör göra det innan "andra aktörer ingriper," säger EU:s chefdiplomat Josep Borrell.

Men **Europaparlamentet** har i flera resolutioner och lagförslag hörsammat uppmaningar från urfolk, NGO:er och EU-medborgare genom att rösta för att respekt för urfolks rättigheter ska bli till en förutsättning för att importera produkter till EU.

Foto: Johannes Frandsen

VAD VILL SVERIGE?

Våren 2023 är Sverige ordförande i Europeiska unionens råd. Under ordförandeskapet planerar Sverige att göra framsteg med att underteckna blockets avtal med Mercosur-länderna. **Detta ingår i Sveriges prioriteringar för ordförandeskapet.**

Med Bolsonaro borta från makten i Brasilien har EU-Mercosur FTA fått nytt momentum.

Men exempelvis Frankrike, Irland och Österrike är kritiska mot Mercosur-avtalet. **Även jordbrukare runt om i Europa har varnat för frihandelsavtalet** som riskerar att förvärra kriserna genom att cementera ett systematiskt dumpande av priserna på jordbruksvaror.

#StopEUMercosur

Om EU ska nå sina ambitiösa klimatmål måste sättet vi handlar med andra länder förändras. EU har en chans att lägga sig i framkant av modern handel som sätter mänskliga rättigheter och miljö först.

**Lyssna på urfolken. Lyssna på småbrukarna.
Lyssna på medborgarna.**

www.amazonwatch.se/eu-mercotur

Denna publikation är medfinansierad av Europeiska unionen och Sida. Dess innehåll ansvarar Amazon Watch Sverige för, och det återspeglar inte nödvändigtvis Europeiska unionens eller Sidas ståndpunkter.

Sweden
Sverige

